TEMPS DE FLORS→ANTIC CINEMA MODERN→GIRONA, SPANIA
DESIGN I SENTRUM
Prosjektansvarlig→Eili Frøholm Olsen, interiørarkitekt MNIL
KREDITERING→SIDE 159

←
Det store kinorommet som brant 1988 skapte en spennende ramme for samarbeid mellom interiørarkitekt og blomsterdesigner.

Antic Cinema Modern

Antic Cinema Modern er en gammel kino som brant i 1988 og som ligger midt i hjertet av gamlebyen i Girona, nord for Barcelona. Hvert år arrangeres Temps de Flors her, blomsterfestivalen som i 2011 ble kåret som ett av verdens topp ti destinasjoner av National Geographic. I 2017 deltok Frøholm og Leren som én av ca. 160 utstillere, og som festivalens første nordmenn. Nærmere 16 000 mennesker opplevde deres bidrag, og nesten 300 000 mennesker besøkte Girona under festivaldagene.

Kinoen står i dag slik den ble forlatt etter brannen for så mange år siden. Taket på det store kinorommet brant og har aldri blitt erstattet. I dag rammer den rustne bjelkekonstruksjonen inn rommet, som kan ses fra de gamle murene som omkranser byen. For å komme dit inn må du først finne veien gjennom byens trange gater til det bortgjemte inngangspartiet. Et mørkt og støvete rom huser fremdeles luken for billettsalg, og to flotte trappeløp som leder deg opp til andre etasje. I gamledager luktet det forventninger og popcorn i dette rommet, nå trenger du lommelykt for å komme deg helskinnet frem til dobbeltdøren, som leder inn i selve kinosalen. Fra stillhet og stummende mørke trer du inn under en mesaninetasje, tar noen skritt frem og oppdager at du er ute i det fri.

Gåsehud er ordet som best beskriver følelsen, deretter fascinasjon. Hvordan er det mulig? Hva har skjedd her?

I 2016 er Frøholm på researchtur til Girona under blomsterfestivalen, i forbindelse med reisevirksomhet hun driver i samarbeid med spanske arkitekter, og oppdager kinoen som del av utstillingen. Interiørarkitekten våknet til live. Borte var tanker om reise, blomster og festivaler, inn kom opplevelse av rom og volum, nostalgi for fortid og historie, nysgjerrighet og skapertrang. Arkitekturen sto fremdeles som et rammeverk, et bakteppe, men i rommet har naturen fått herje fritt. Nostalgien er til å ta og føle på, men i tillegg har naturens gang manifestert seg. Ville vekster sprer seg sakte, men sikkert, utover gulvet og presser seg frem gjennom åpninger i veggene. Ville blomster vokser ut av fremkanten på mesaninetasjen. Rommet er et prakteksempel på hvordan blomster og natur kan gripe inn i et interiør på en naturlig måte, og tankene om et spennende samarbeid tok form.

Frøholm kontaktet Marianne Leren, som i 2015 var ferdig utdannet blomsterdesigner fra VEA, og luftet ideen for henne. Leren hadde jobbet en del i det internasjonale blomstermiljøet, og klarte raskt å finne frem til en bekjent med kjennskap til Temps de Flors, men også tilgang til en kontaktperson i Girona. I august 2016 befarte Frøholm og Leren Girona, og avtalte et møte for å få mer informasjon om hvilke muligheter de hadde for deltakelse kommende år.

TEMPS DE FLORS→ANTIC CINEMA MODERN→GIRONA, SPANIA

Med solens stråler manifesterte bambusstrukturen seg på bakken og skapte et solur.

Under hektiske festivaldager med høye besøkstall, ble kinoen en plass for stillhet og ettertanke.

Skisse. Inngangsparti og tenkt bevegelsesmønster (1. etasje).

Tidlig idéskisse for utforming av svevende element og lerret (2. etasje).

Den første opplevelsen av at kinoen ikke har tak, er ubeskrivelig. Det svevende elementet ble prosjektert med ønske om å bevare og representere nettopp denne følelsen.

→
Bambusstrukturen endret karakter avhengig av synsvinkel, tid på døgnet og av naturens påvirkning – som et perspektiv i bevegelse..

Eili ønsket at Marianne skulle se et utvalg av steder som hun hadde festet meg ved, og unnlot å kommentere at hun hadde falt pladask for den gamle kinoen. Når Marianne da også fikk kick på stedet, skjønte Eili at de hadde et godt grunnlag for prosjektet.

Det viste seg at kontaktpersonen var en av de som var med på å forvalte, og da også bestemme hvem som skulle få jobbe med, Antic Cinema Modern. Hun var særdeles interessert i internasjonal deltakelse. Budsjettet for prosjektet var satt, og duoen ble inviterte til å sende inn et forslag innen desember samme år.

Første oppdagelsen av at kinoen ikke har tak, er ubeskrivelig. Duoen visste at denne følelsen trengte å bevares og representeres i verket. Arbeidet startet med å prosjektere et svevende element, som publikum ville oppleve når de kom ut i det åpne rommet. For å trekke tilskuere inn i rommet trengtes et blikkfang, og rammeverket fra det gamle filmlerretet skrek etter å få ny film. Det ble klart at verket ville bestå av to deler.

Med kinoens eksisterende arkitektur som bakteppe ønsket duoen å introdusere resirkulerte materialer og naturlige elementer i verket, som et tegn på respekt både for naturen, og for historien av bygget. Det ble bestemt at lange bambusstokker skulle forme det svevende elementet. Ikke bare er bambus et spennende byggemateriale, det er også et botanisk materiale som ville respondere på naturens påvirkning i kinosalen, og skape dialog mellom arkitektur og natur.

Nettopp disse kontrastene i rommet ble en stor inspirasjon for videre arbeid;

død – levende, eksteriør – interiør, åpen – stengt, status quo – utvikling, lys – mørke, konstruksjon/arkitektur – natur, stillhet – uttrykk, og konseptet tid/temps vokste naturlig frem.

Hvordan skulle konseptet tid manifesteres under utstillingen? Med dagens selfie-kultur og #, så duoen en mulighet for å oppfordre publikum til å ta del i verket og «fryse tiden» ved å dokumentere de øyeblikkene de opplevde på utstillingen, for så å dele dette i sosiale medier og dermed forevige øyeblikket. Tiden ville endre utstillingen fra dag til natt, og ingen ville ha samme opplevelse av rommet.

Frøholm tok kontakt med belysnings- og utstillingsekspert Rosó Tarragona, som til daglig jobber i CCCB i Barcelona, og luftet ideen om å installere en skrivemaskin slik at publikum kunne interagere med verket. Ideen var at teksten skulle projiseres på veggene, og at publikum dermed kunne være med på å skape liv i kinoen. Tarragona responderte med å spørre om hun ikke kunne få tøye grensene enda lenger innenfor temaet tid, og koble en gammel Olivetti-skrivemaskin opp til en moderne laptop som videre projiserte teksten på veggen. Her skulle konseptet tid utforskes videre via den teknologiske utviklingen; fra skrivemaskinen til # og selfies.

Arbeidet i månedene fra antatt prosjekt frem til oppstart ble utfordrende. Kommunikasjon med arrangør var tidvis

Lerretet kastet skygger på bakveggen - som en film i farge som møter en film i sort/hvitt.

vanskelig, og deler av prosjektet ble tilegnet en annen gruppe, og budsjettet dermed halvert. Planer og tekniske tegninger ble forespurt og oversendt arrangør, men da Frøholm befarte kinoen i mars, to måneder før utstillingen skulle åpne, var ikke underlaget på plass. Kommunen stiller arbeidskraft og et veldig stort materiallager til disposisjon, men det meste av kommunikasjon foregikk på stedet. I byggemøtet med kommunens personell ble rammeverket for det svevende elementet diskutert, og avklart. Kommunen skulle levere et sveiset rammeverk a 4 x 4 meter, og henge det opp i det eksponerte bjelkelaget, klart for at Frøholm og Leren kunne sette i gang arbeidet når de ankom Girona.

To uker før festivalen åpner ankommer Frøholm og Leren Girona med utførende elektriker, David López Gil, og et lite team av hjelpere. Rammeverket er sveiset og på plass, nærmere 1000 bambusstokker er levert, og arbeidet med å få satt opp prosjektkontor og få form på verket kan begynne.

Oransje strips ble festet til skjelettet, pekende oppover. Duoen ønsket et farget element som skulle være et blikkfang og symbolisere flammehavet under brannen. Deretter startet arbeidet med montering av en og en bambusstokk. De måtte hulles, tres med ståltråd, og deretter surres fast i hvert kryss i metallrammen.

Først da ytterkantene var kommet opp startet det konkrete arbeidet med å forme rørene. Som interiørarkitekt er Frøholm vant med at dette skjer på kontoret; man lager en 3D-modell, eller tegner skjema- og plantegninger for å konkretisere og detaljere mest mulig for de utførende. Leren er vant til å gjøre dette på stedet, på bakgrunn av kreative skisser. Som ledd i det tverrfaglige samarbeidet ble dette utviklet underveis. De kuttet en og en bambusstokk, jobbet seg innover lag for lag, og visualiserte hvordan dette kom til å oppleves. Former oppsto, som de ikke hadde forutsett, og ideene kom med prosessen. Innimellom måtte verket ses på avstand, for å dobbeltsjekke linjene og vinklene til bambuspinnene, for å se at effekten ble som ønsket.

Da verket omsider var ferdig, fikk de hjelp av ansatte fra kommunen til å heise det opp i riktig høyde. 8 mann, samt noen andre skuelystne, stilte opp denne morgenen for å se strukturen ta sin plass under bjelkene. Ett og ett hjørne ble løftet opp, med store trestokker og ren muskelkraft, og plutselig hadde rommet fått et nytt element. Effekten var umiddelbar – da solen kom inn og kastet lys på stokkene manifesterte de seg på bakken som kraftige skygger; naturen

TEMPS DE FLORS→ANTIC CINEMA MODERN→GIRONA, SPANIA

Kinolerretet ble satt sammen av 12 ulike elementer. Monteringsarbeidet var tidkrevende og vanskelig.

Det kompliserte arbeidet med å koble en Olivetti skrivemaskin fra 1950 opp til en moderne laptop tok over 6 måneder.

Gjenferdet av en lysekrone i kinosalen.

Om kvelden lyste bambusen opp som en stor gyllen lysekrone, og skyggene skapte liv i rommet.

omdannet verket til et solur. Når regnet kom ble det en sildrende regndusj, med vinden en uro som fikk bambusen til å klimpre. Duoen oppdaget en humle som surret fornøyd rundt stokkene som om det var dens naturlige habitat, en dag danset to fugler under konstruksjonen. Følelsen av å ha skapt en dialog mellom natur og arkitektur var overveldende!

López Gil jobbet med å lyssette verket fra mesaninen, og da kvelden kom lyste en stor gyllen lysekrone opp rommet, og kastet skygger på veggene i kinoen som projiserte liv i rommet.

Kinolerretet ble satt sammen av 12 ulike elementer, nøye kalkulert, utarbeidet og montert på bakken før de ble hengt opp. Underlaget besto av et rammeverk i jern malt brunt, og selve dekoren besto av røde strips, samt resirkulert stoff fra en Ikea-sofa og et dusjforheng fra kinoens egen garderobe, formet som stoffblomster. Da Frøholm og Leren oppdaget at den gamle røde løperen til kinoen lå ubrukt i lokalet, skar de opp remser og viklet det inn blant blomstene. Litt fra fortid og litt fra nåtid.

Evighetsblomst ble valgt fordi den representerer evig liv, og samtidig tørker på en vakker måte. Duoen ønsket ikke at blomster skulle vannes underveis i den åtte dager lange festivalperioden, men heller tørke og gjennomgå en naturlig prosess i tråd med konseptet tid. Lerretet hadde en tredimensjonal effekt med et spenningspunkt med en stor gren som var festet på baksiden og som grep inn i kinosalen, også den dekorert med evighetsblomster. I midten av lerretet var konsentrasjonen av botaniske materialer større, ut mot søylene som holdt lerretet oppe, var jernet delvis eksponert. Tanken var at overgangen fra arkitektur til natur skulle dokumenteres.

De som besøkte Antic Cinema Modern under blomsterfestivalen i 2017 ble tatt med på en reise i tid. Det første som møtte dem da de kom inn i kinoen var projiseringen av ord skrevet av andre publikummere på vei ut, som et frampek, før sirkelen ble sluttet med at de selv bidro med sine ord på vei ut. Tiden manifesterte seg og fikk en ytterligere dimensjon da publikum pustet liv inn i verket. Ingenting ble en så tydelig målestokk som publikum selv. Foreldre som ville vise barna sine sin gamle kino, et minnerikt sted, endte også opp med å vise dem hvordan en skrivemaskin fungerer. Loggen fra utstillingen gir innsikt i hva publikum hadde på hjertet og dokumenterer tiden som gikk. Prosjektet ble passende gitt navnet #AraGirona, som betyr #NåGirona, fordi hvert menneske fikk sin opplevelse, hvert bilde og hver # var et produkt av øyeblikket.